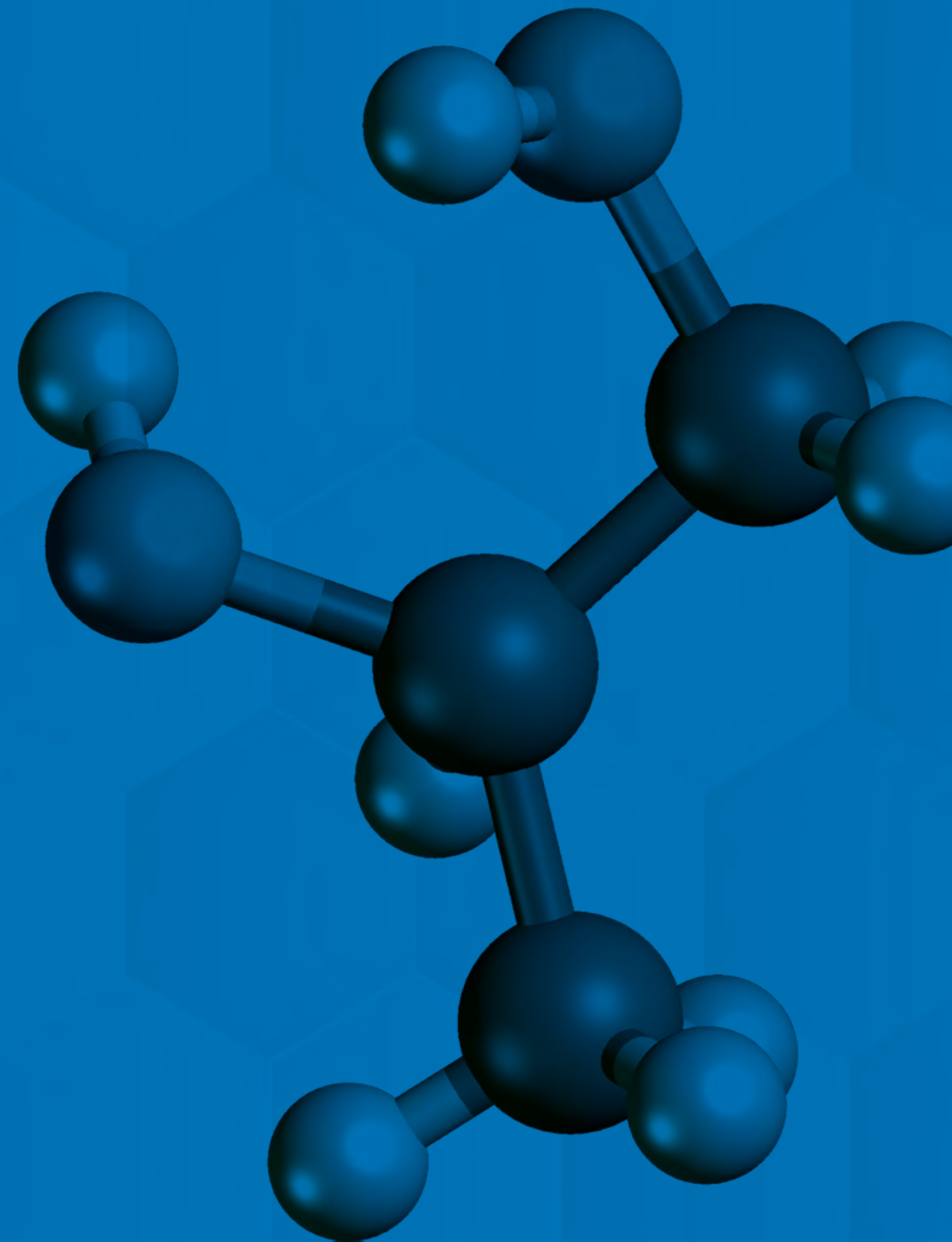

INSTITUTO DE
SEGURIDADE E SAÚDE
LABORAL DE GALICIA

A SEGURIDADE E SAÚDE NO TRABALLO CON NANOMATERIAIS. NANOMATERIAIS E VIXILANCIA DA SAÚDE.

EN QUE SECTORES ECONÓMICOS PODEMOS ATOPAR NANOMATERIAIS?

Os nanomateriais (NM) teñen un tamaño entre 1-100 nm. A esta escala a materia presenta novas propiedades que poden explotarse comercialmente.

A innovación nanotecnolóxica e o uso de nanomateriais esténdese a todos os sectores produtivos.

Por tanto, son moitas as persoas que no seu posto de traballo poden estar expostas a nanomateriais.

Agroalimentaria

Construción

Enerxía e medio
ambiente

Cosmética

Pinturas

Plásticos e caucho

Téxtil
e confección

Farmacia e saúde
Nanomedicina

Transporte

TIC/
Nanoelectrónica
e fotónica

UN EXEMPLO: O SECTOR DA CONSTRUCCIÓN

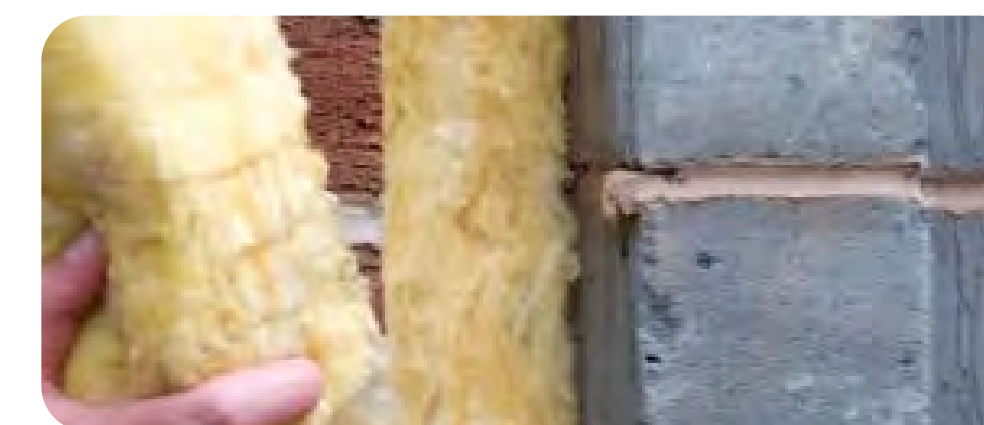
- ▶ Cements autolimpantes e antipolución.
- ▶ Ferralla resistente á corrosión.
- ▶ Acrilamentos autolimpantes e antisucidade.
- ▶ Recubrimientos hidrofóbicos.
- ▶ Pinturas anti raiaduras.
- ▶ Illantes e recheos máis eficientes.
- ▶ Cartonaxes resistentes á humidade.

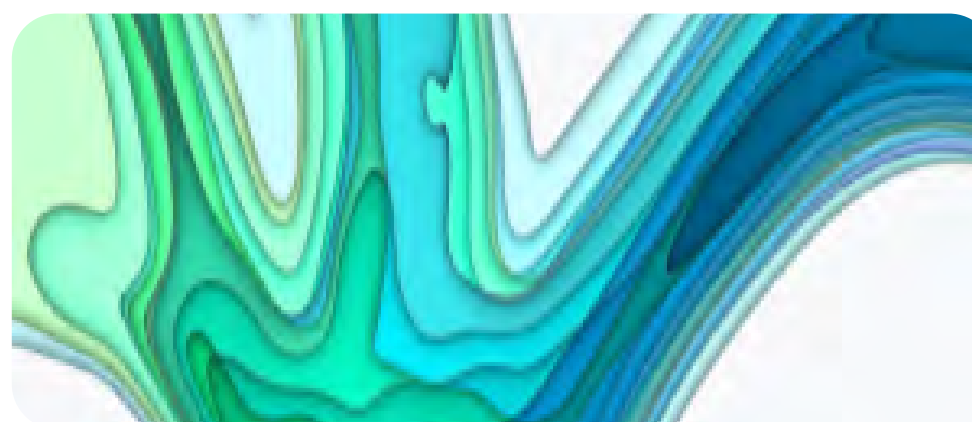
Cements

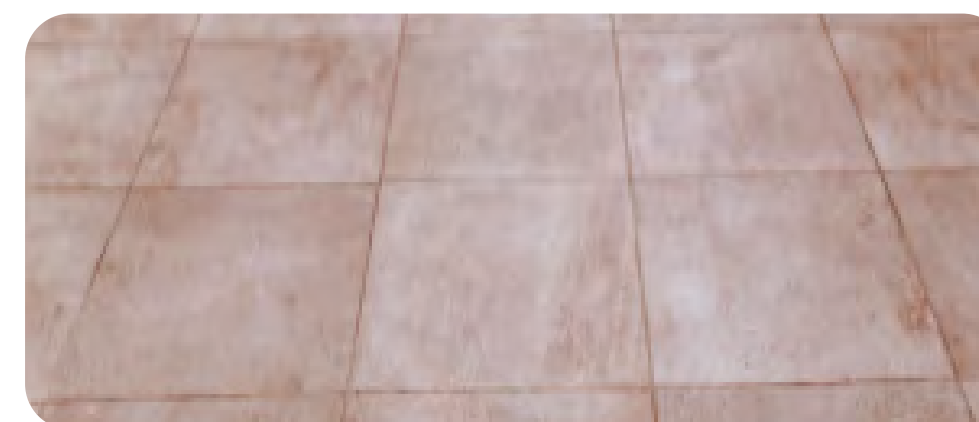
Adhesivos

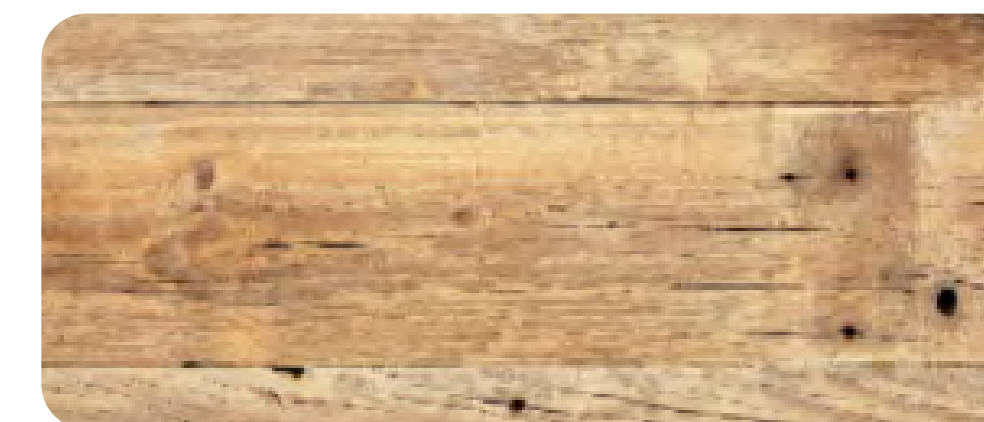
Materiais illantes

Pinturas

Materiais cerámicos

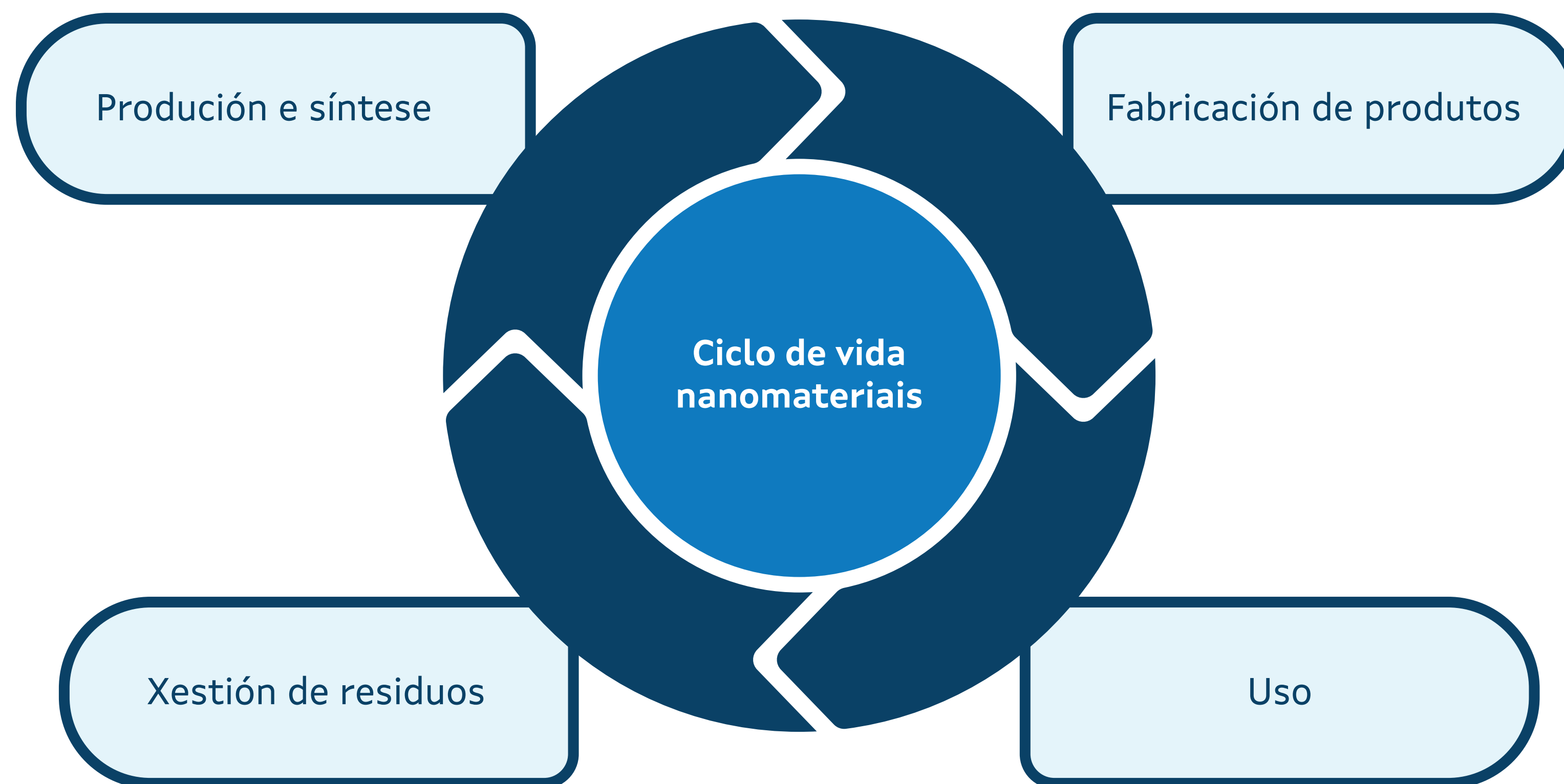
Madeiras

Máis de 450 produtos habituais na construción conteñen NM
que os fan moito máis eficientes e duradeiros

EN QUE SITUACIÓNS PODE HABER EXPOSICIÓN A NANOMATERIAIS?

En todo o ciclo de vida do NM as persoas que os manipulan poden realizar actividades que liberen NM na contorna de traballo.

Estas actividades que xeran potencial exposición a NM son detalladas a continuación.

EN QUE SITUACIÓNS PODE HABER EXPOSICIÓN A NANOMATERIAIS?

PRODUCCIÓN E SÍNTESE DE NANOMATERIAIS

Laboratorio

Enchido de envases

Baleirado de envases

Limpeza

EN QUE SITUACIÓNS PODE HABER EXPOSICIÓN A NANOMATERIAIS?

INCORPORACIÓN DE NANOMATERIAIS NA FABRICACIÓN DE PRODUTOS

Pinturas

Caucho

Soldadura

Empaquetado e embalaxes

Téxtiles

Plásticos

EN QUE SITUACIÓNS PODE HABER EXPOSICIÓN A NANOMATERIAIS?

USO DE PRODUTOS QUE CONTEÑEN NANOMATERIAIS

Mecanizado e abrasión

Pintar

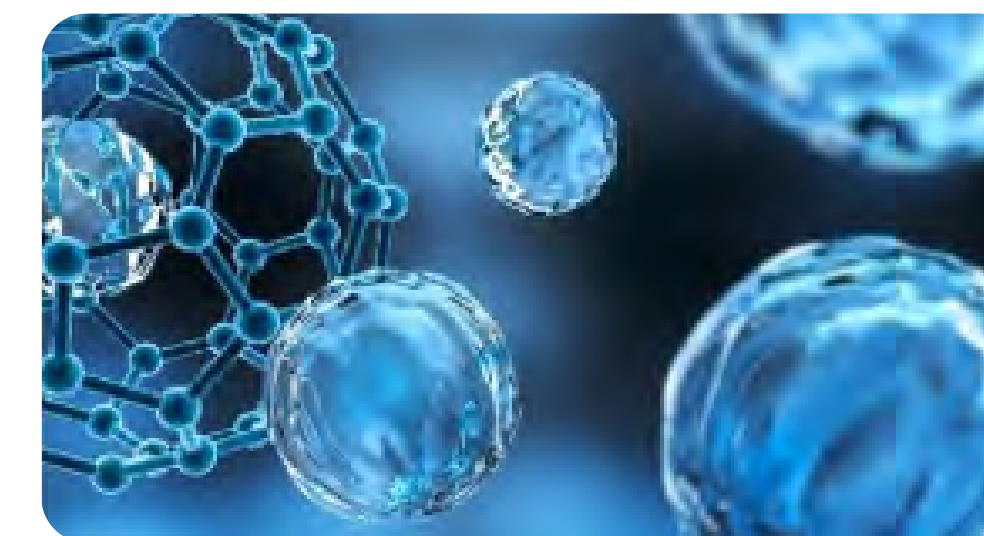
Produtos de limpeza

Aplicación de crema solar

Pulverizado de pesticidas

Manexo de nanomedicinas

EN QUE SITUACIÓNS PODE HABER EXPOSICIÓN A NANOMATERIAIS?

XESTIÓN DE RESIDUOS

Reciclaxe

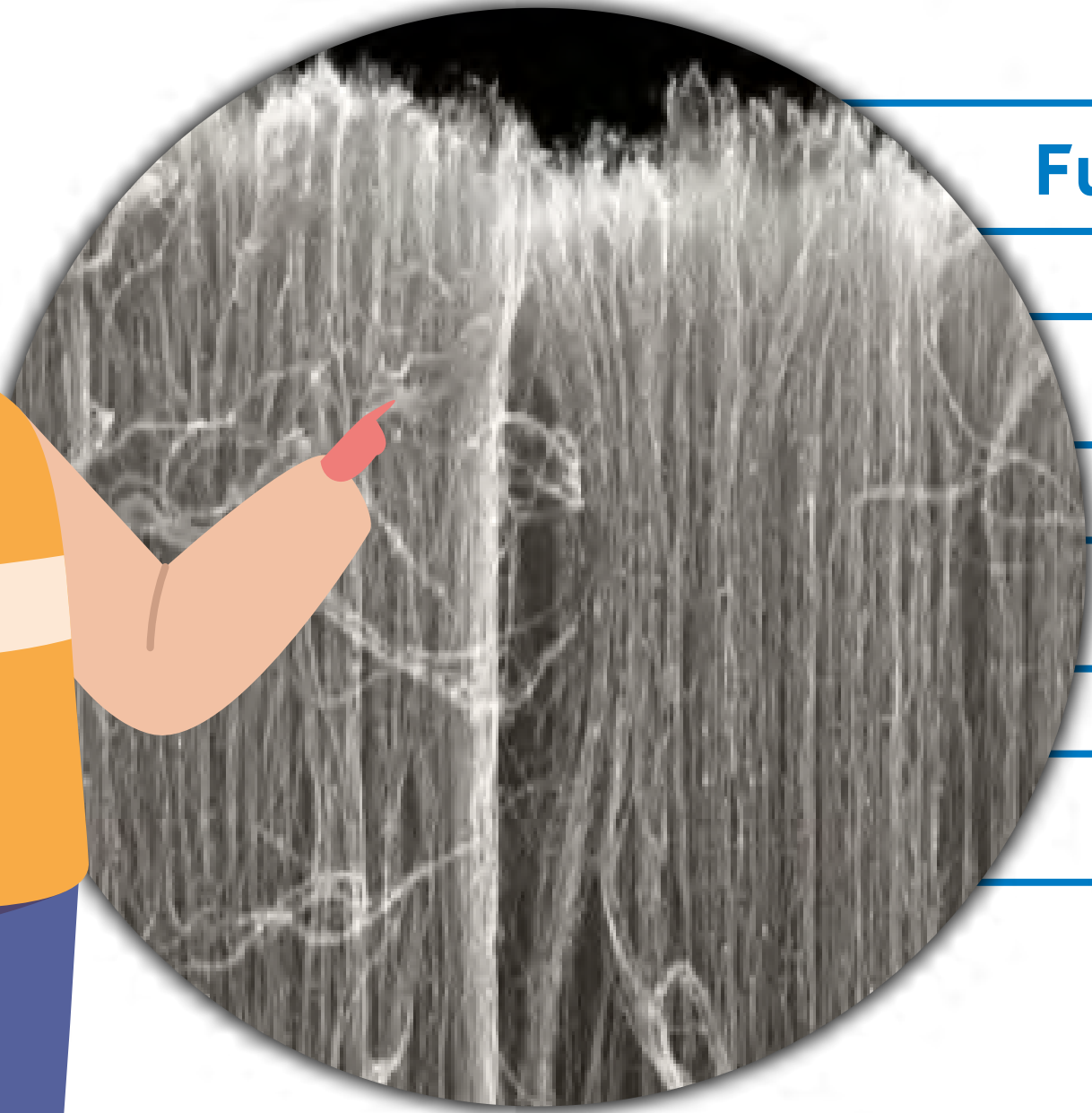
Reutilización

Incineración

SON PERIGOSOS OS NANOMATERIAIS?

Evidencia de que algúns nanomateriais son perigosos. Exemplos:

Fullerenos

Nanotubos e fibras de carbono

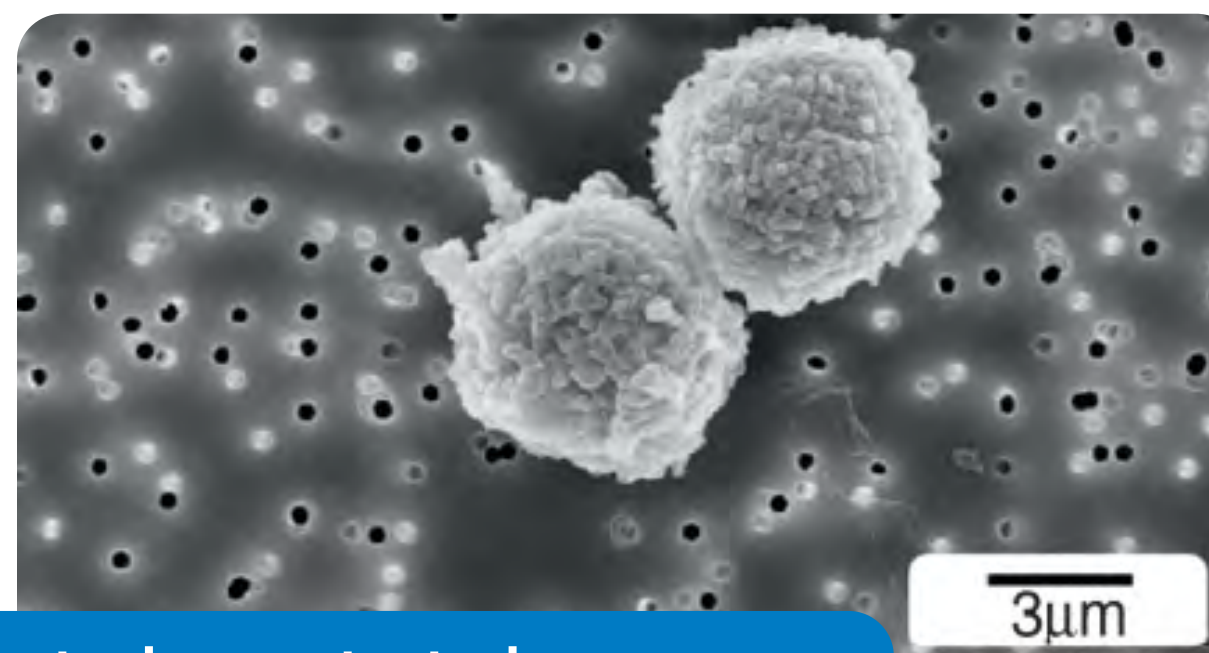
Negro de fume

Flocos de grafeno

- ▶ Algúns nanomateriais poden ser seguros, pero doutros se coñece a súa toxicidade.
- ▶ Algunhas fibras longas e finas como os nanotubos de carbono poden ser canceríxenas.
- ▶ Algúns nanomateriais como os nanotubos de carbono de parede múltiple amosaron un comportamento parecido ao do amianto.

SON PERIGOSOS OS NANOMATERIAIS?

**Efecto da forma
e lonxitude das
nanopartículas
(NP) de TiO_2 no
proceso de
fagocitose.**

Control - non tratado

NP de TiO_2 curtas - fagocitose completa

NP de TiO_2 longas - fagocitose incompleta

NP de TiO_2 longas - fagocitose incompleta

Fonte: Donaldson K, Poland CA. Nanotoxicity: Challenging the myth of nano-specific toxicity. Current Opinion in Biotechnology 2013;24(4):724-734.

COMO PODEN ENTRAR OS NANOMATERIAIS NO CORPO?

A principal preocupación é a xeración de po e aerosois.

Cando os produtos son cortados, lixados ou pulverizados, poden liberar nanomateriais que poden penetrar nos pulmóns ou a través de feridas ou cortes.

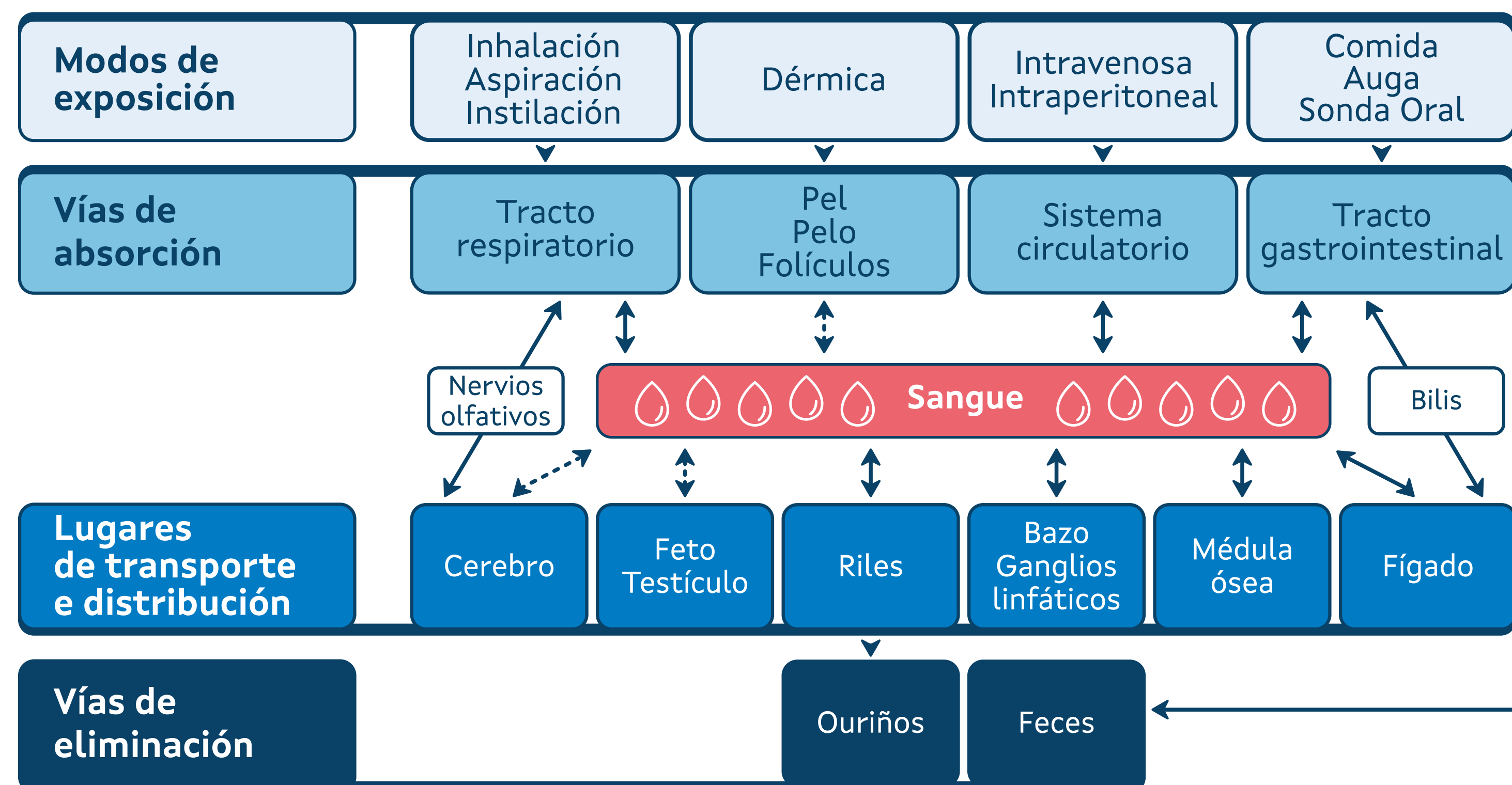

A vía inhalatoria é a principal vía de entrada.

QUE SABEMOS SOBRE A PERIGOSIDADE DOS NANOMATERIAIS?

Viuse que os nanomateriais, tras penetrar no organismo poden atravesar diferentes barreiras biolóxicas, pasar ao torrente sanguíneo e distribuírse polo corpo humano, sen perder a súa integridade.

Este fenómeno coñécese como translocación.

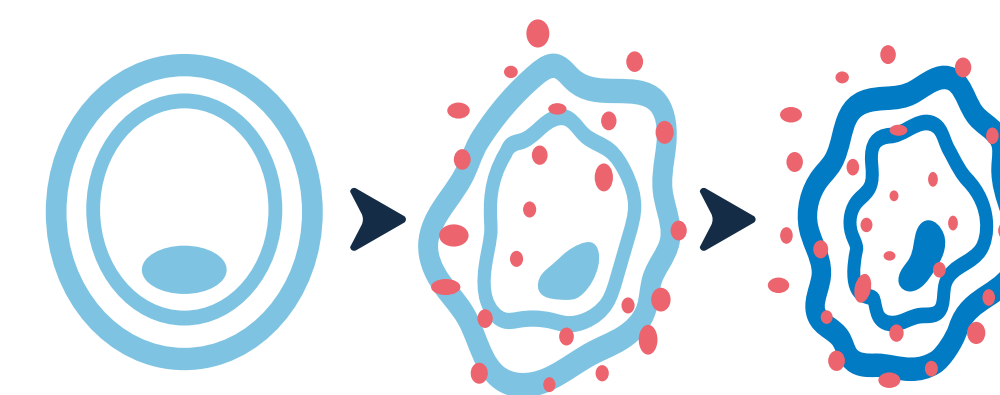

QUE SABEMOS SOBRE A PERIGOSIDADE DOS NANOMATERIAIS?

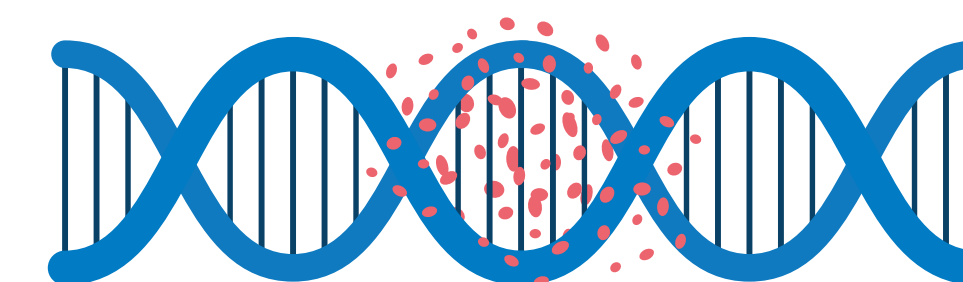
Algúns NM producen estrés oxidativo no interior das células do corpo humano e en diferentes órganos vitais como o pulmón, o fígado ou o ril.

Tamén se describiron alteracións xenéticas e epixenéticas.

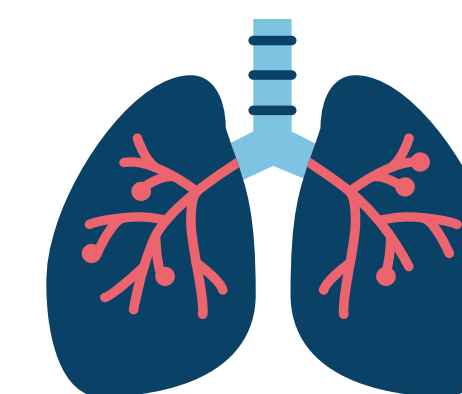
Alteración celular. Estrés oxidativo.

Alteración do ADN

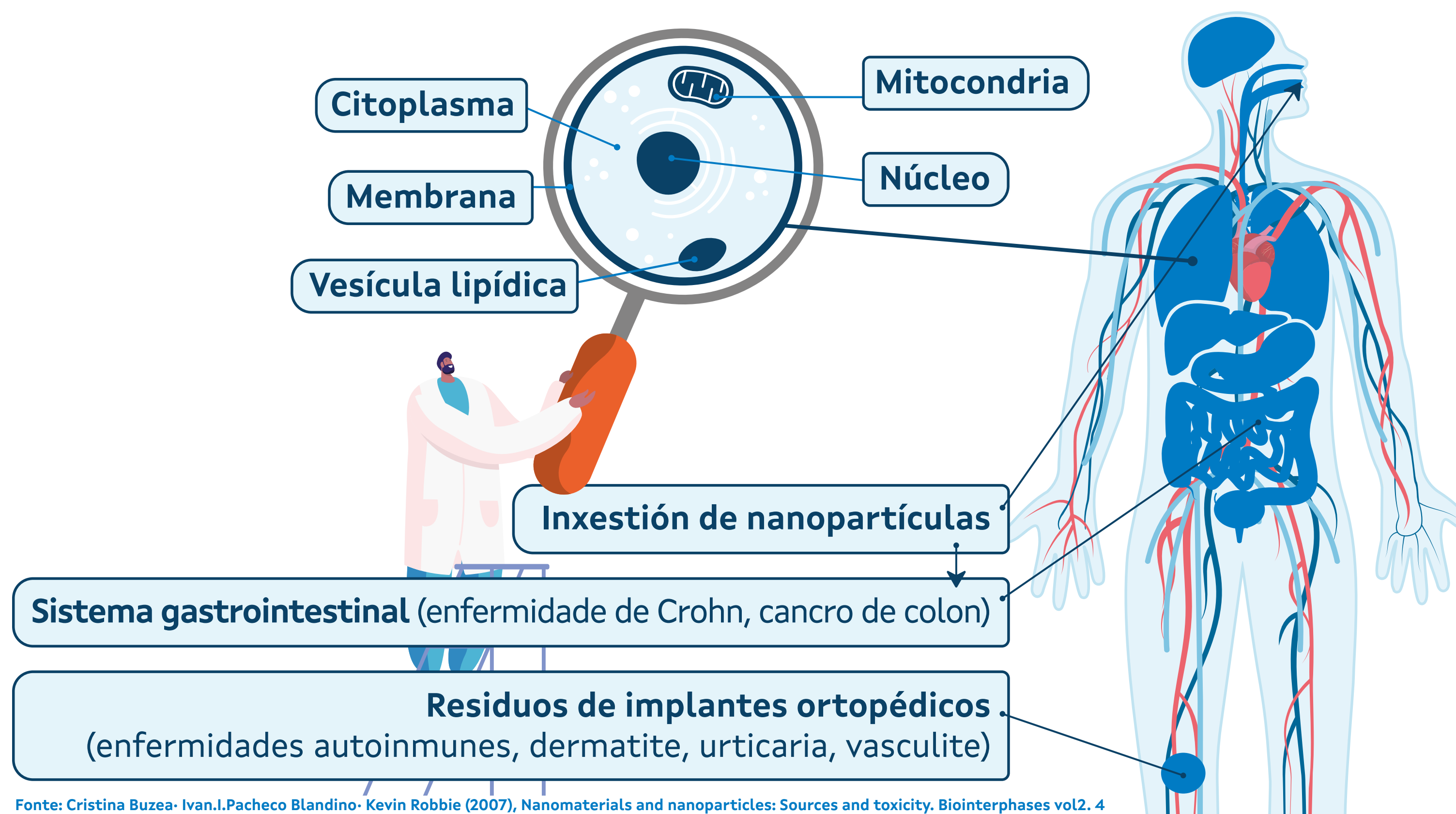

Alteración da función pulmonar

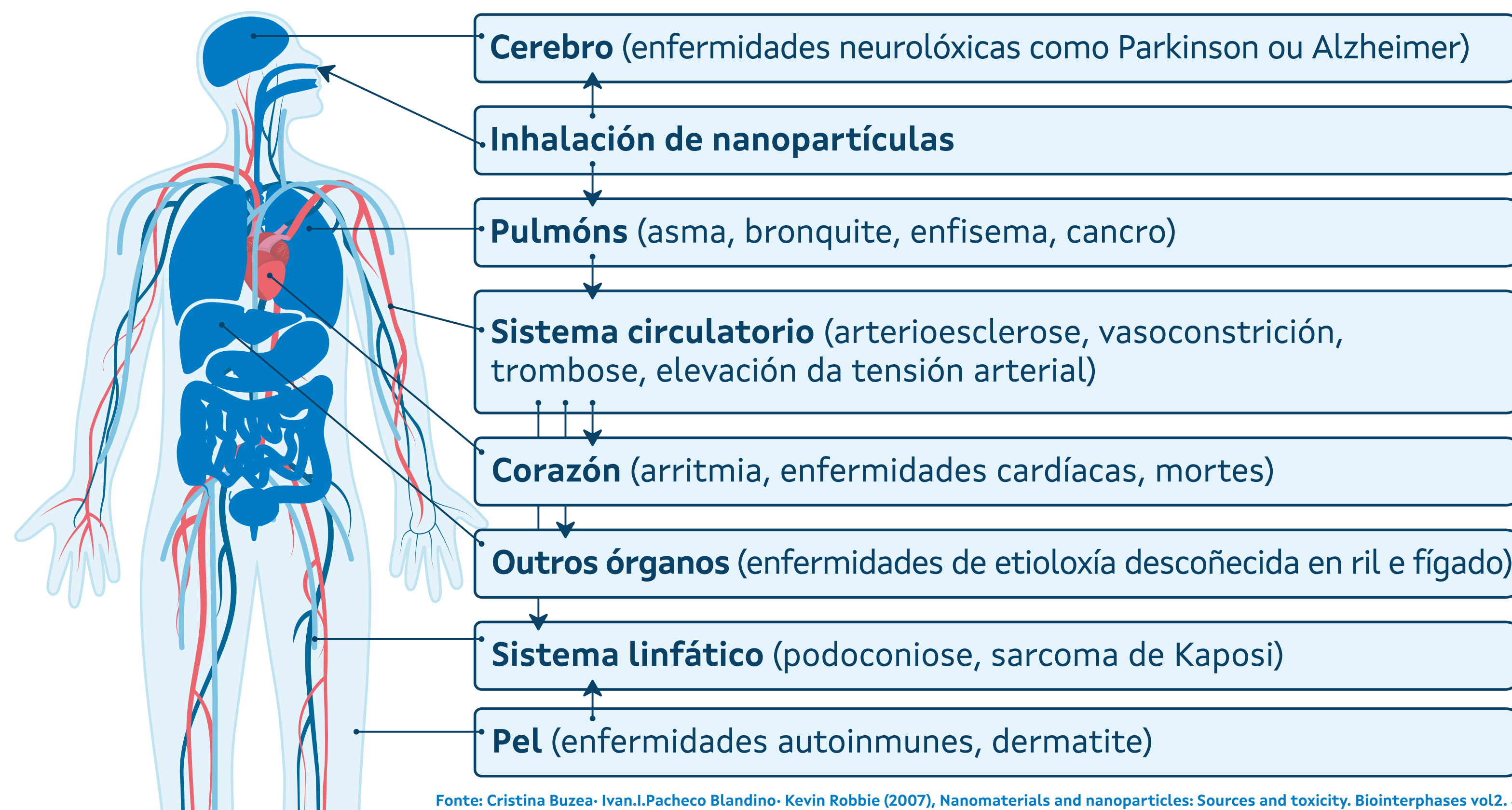
QUE SABEMOS SOBRE A PERIGOSIDADE DOS NANOMATERIAIS?

As alteracións celulares e xenéticas que producen os NM en distintos órganos, están relacionadas con diferentes tipos de enfermidades: neurolóxicas, cancro, entre outros o mesotelioma, fibrose pulmonar, ou disfunción cardiovascular.

QUE SABEMOS SOBRE A PERIGOSIDADE DOS NANOMATERIAIS?

As alteracións celulares e xenéticas que producen os NM en distintos órganos, están relacionadas con diferentes tipos de enfermidades: neurolóxicas, cancro, entre outros o mesotelioma, fibrose pulmonar, ou disfunción cardiovascular.

Fonte: Cristina Buzea· Ivan.I.Pacheco Blandino· Kevin Robbie (2007), Nanomaterials and nanoparticles: Sources and toxicity, Biointerphases vol2. 4